

David R. Reid

Lot

In vijf stappen naar de ondergang

‘En Lot sloeg zijn tenten op tot bij Sodom’.

Genesis 13:12

Er zijn allerlei redenen te noemen waarom mensen kunnen falen, maar één ding staat vast: het is meestal een geleidelijk proces. Dat geldt ook voor ons als christenen. Als het fout gaat, gaat het stap voor stap naar beneden. De geschiedenis van Lot in het boek Genesis is een bekend voorbeeld van een gelovige die ernstig heeft gefaald in zijn leven. Het is duidelijk dat hij werkelijk een gelovige was, want Petrus noemt hem tweemaal een ‘rechtvaardige’ en spreekt ook over zijn ‘rechtvaardige ziel’ (2 Petr. 2:7-8).

Maar de rechtvaardige Lot heeft jammerlijk gefaald om hiervan op de juiste wijze getuigenis af te leggen en uitsluitend voor God te leven. De weg die hij ging, leidde helaas naar de ondergang. Ook ons werk als gelovigen zal straks beproefd worden door het vuur. Als het zal verbranden, zullen wij net zoals Lot ‘als door vuur heen’ behouden worden (1 Kor. 3:11-15). De eeuwige behoudenis van een waar kind van God staat niet ter discussie. Maar het is wel tragisch als wij zó voor Gods rechterstoel zullen moeten verschijnen om rekenschap af te leggen van een leeg en verloren leven (2 Kor. 5:10). Laten wij als christenen die willen groeien in het geloof dus de valstrikken vermijden die naar het verderf leiden.

Eerste stap: een verkeerde kijk op de wereld

Het begon allemaal met de verkeerde keus die Lot maakte in Genesis 13. Lot dacht aan zijn eigen voordeel en daarom koos hij ‘voor zich de gehele streek van de Jordaan’ (Gen. 13:11). Het leek een goede keus te zijn. Lot sloeg zijn ogen op en zag

dat de gehele streek van de Jordaan rijk aan water was. Hij hield geen rekening met het feit dat de steden in die vallei hun ondergang tegemoet gingen (Gen. 13:10, 13). Dat kwam doordat hij niet eerst naar Gods wil vroeg en in gemeenschap met Hem de juiste beslissing nam. Als wij niet met God onze weg gaan, is onze kijk op de wereld zelfzuchtig en kortzichtig.

Helaas laten ook veel christenen zich leiden door de 'begeerte van de ogen' (1 Joh. 2:16). Zij slaan hun ogen op evenals Lot en kijken vol verwachting naar alles wat de wereld te bieden heeft: plezier, macht, bezit. Maar dat is maar uiterlijke schijn. Alles wat de wereld biedt, is van korte duur. De wereld gaat voorbij en haar begeerte (1 Kor. 7:31; 1 Joh. 2:17). Evenals Sodom en Gomorra gaat zij haar ondergang tegemoet. Het is een kwestie van tijd, maar dan zullen zelfs hemel en aarde voorbijgaan en plaatsmaken voor 'nieuwe hemelen en een nieuwe aarde waar gerechtigheid woont' (2 Petr. 3:10, 13).

Wat is het perspectief dat wij hebben, en waardoor wij ons laten leiden? Is dat de wereld in haar huidige gedaante, het zondige wereldsysteem? Als wij ons daar thuis voelen en ons daar settelen, zullen wij bedrogen uitkomen. Wie investeert er in een bank die morgen failliet gaat? Wie bouwt een huis achter een dam die op doorbreken staat? Niemand met gezond verstand zal dat doen. Toch is dit een illustratie van het streven van veel christenen, die al hun tijd en energie besteden aan vergankelijke dingen, aan zaken die geen eeuwigheidswaarde hebben. Dit is het begin van een weg die naar beneden voert.

Abram had een heel ander perspectief dan Lot. Abram leefde in gemeenschap met God en daarom koesterde hij andere verwachtingen, hoewel hij dezelfde sociale en culturele achtergrond had als zijn neef Lot (Gen. 11-12). Abram was door God geroepen en hij wandelde met God. Let erop dat hij een altaar had in de buurt van Bethel, waar hij de naam van de Heere aanriep (Gen. 13:3-4). Dat lezen wij niet van Lot, hoewel hij ook een rechtvaardige was. Lot had bezittingen, 'schape en runderen en tenten' (Gen. 13:5). Maar Abram was een aanbidder. Hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan God Ontwerper en Bouwmeester is (Hebr. 11:10). Hij had geen interesse voor steden zoals Sodom en Gomorra. Hij hechtte geloof aan Gods beloften jegens hem en zijn nageslacht (Gen. 12:1-3). Hij had oog voor de dingen die men niet ziet, de dingen van God, die eeuwig en onwankelbaar zijn.

Tweede stap: vriendschap sluiten met de wereld

Lot vestigde zich in de vruchtbare streek van de Jordaan en hij sloeg zijn tenten op tot bij Sodom (Gen. 13:12). Hij ging nog niet in Sodom zelf wonen, maar settelde zich vlakbij de stad. Iemand die de vriendschap van de wereld zoekt, staat nog aan het begin van een verkeerde weg. Uiterlijk lijkt alles in orde. Hij leeft niet in openlijke zonde, hij slaat alleen een verkeerde richting in. Wanneer iemand een goed betaalde baan neemt met oneerlijke werkmethodes, wanneer iemand totaal geen tijd meer kan vrijmaken voor geestelijke activiteiten, wanneer iemand een ongelovige partner krijgt: dat zijn allemaal stappen in de verkeerde richting. Dan is het nog maar een kwestie van tijd, of wij voelen ons helemaal thuis in de wereld. Falende gelovigen gaan ten slotte 'wonen' in Sodom, zoals Lot deed (Gen. 14:12).

Laten wij weer kijken naar het goede voorbeeld van Abram. Hij sloeg ook zijn tenten op (Gen. 13:18a). Hij ging echter niet wonen bij Sodom, in de vlakte van de Jordaan. Hij vestigde zich bij Hebron, in het bergland van Juda. Daar bouwde hij weer een altaar voor de HEERE. En God beloofde hem het hele land te zullen geven (Gen. 13:14-18). Wat een les is dat voor ons! Gods Woord zegt dat Christus zal terugkomen om Zijn Koninkrijk op te richten op aarde. Dan zullen wij delen in Zijn heerlijkheid (2 Tim. 2:12; 4:1,8; Jak. 2:5; 2 Petr. 1:10-11). Laten wij onze beloning niet op het spel zetten door vriendschap met de wereld, die vijandschap is jegens God (Jak. 4:4).

Derde stap: opgaan in de wereld

Vervolgens zien wij dat Lot in de problemen kwam door zijn nauwe relatie met Sodom. Toen de stad werd veroverd, werd Lot als gevangene meegevoerd met alles wat hij bezat, 'want hij woonde te Sodom' (Gen. 14:12). De problemen van de zondige stad waren zijn eigen problemen geworden. Abram daarentegen had niets te maken met de zorgen van Sodom. Hij bekommerde zich echter wel om het lot van de inwoners van de stad en met name om dat van zijn bloedverwant Lot. Hij deed ook iets daaraan! Hier kunnen wij iets leren over onze verhouding als christenen tot hen die verloren dreigen te gaan.

Als wij godvrezend wandelen, zal de verwarring waarin de wereld verkeert, ons niet boven het hoofd groeien. Maar wij hebben wel de morele plicht onze broeders en zusters in Christus te hulp te komen en ze te redden van de ondergang. Precies zoals dat met Abram het geval was, hoeven wij niet 'in Sodom te gaan wonen' om de mensen daar van dienst te kunnen zijn. Het is juist omgekeerd: doordat wij geen

deel uitmaken van dit verkeerde systeem, zijn wij in staat hen te helpen. Wij leven weliswaar in de wereld, maar wij zijn niet van de wereld (Joh. 17:9-23).

Het valt ook op dat Abram zich naderhand niet liet inpakken door de koning van Sodom en een beloning van zijn kant consequent weigerde (Gen. 14:21-24). Het was natuurlijk niet toevallig dat juist op dat moment de priester-koning Melchizedek op het toneel verscheen om Abram te zegenen en te bemoedigen. Op kritieke momenten heeft God altijd de juiste middelen ter beschikking om ons geloof te versterken.

Vierde stap: verstrikt zijn in de wereld

Als wij Genesis 18 en 19 lezen, dan zien wij dat Lot zich ten slotte volledig identificeerde met Sodom. Hij achtte zich verantwoordelijk voor de belangen van de stad en zat in de poort van Sodom (Gen. 19:1). Het zal wel een teleurstelling voor Abram zijn geweest, die zijn best had gedaan om zijn neef te hulp te komen en te redden uit de hand van Kedorlaomer (Gen. 14). Waarom had Lot zich opnieuw gevestigd in Sodom? Was hij blind voor de gevaren die hem daar bedreigden? Was hij misschien ook ongevoelig voor de liefde en de inzet van Abram, die hem op broederlijke wijze te hulp was gekomen? Wij weten het niet. In ieder geval kon Lot de stad niet vaarwel zeggen. Zelfs de twee engelen hadden moeite om hem zover te krijgen. Zij moesten hem bij de hand nemen en hem uit de stad leiden, anders zou hij zijn omgekomen bij de verwoesting van Sodom (Gen. 19:15vv.).

De aarzeling van Lot om Sodom te verlaten, is niet de enige aanwijzing dat hij de verdorven stad niet kon loslaten en er helemaal in was verstrikt. De studie van deze hoofdstukken leidt tot de conclusie dat Lot waarschijnlijk met een vrouw uit Sodom was getrouwd. Hij deed zijn tent van de hand en kocht een huis in de stad. Zijn gezin groeide op in Sodom en Lot liet zich bij al zijn beslissingen leiden door de familiebetrekkingen. Zijn aanstaande schoonzoons woonden ook in Sodom. Hij zat in de poort van de stad (Gen. 19:1). Dit wijst erop dat hij een van de bestuurders was geworden. Misschien wilde hij wel allerlei hervormingen invoeren op politiek en zakelijk terrein. Maar het was te laat, Sodom ging het verderf tegemoet. De christen die verstrikt is in de wereld zal zich veelal niet schuldig maken aan geweld en grove seksuele zonden (Gen. 19:4-9), maar zijn denken is in veel opzichten niet meer zuiver en zijn getuigenis is zwak en ongeloofwaardig (vgl. Gen. 19:8, 14). Abram vervulde zowel als getuige en als voorbidder een veel betere rol.

Vijfde stap: ondergaan met de wereld

Het liep slecht af met Lot. Zijn einde was tragisch, hoewel God zijn leven spaarde. Hij verloor verder alles wat hij bezat: zijn werk, zijn huis, zijn bezittingen, zijn vrouw en ten slotte zijn eigen waardigheid. De vrouw van Lot volgde hem weliswaar op zijn vlucht uit de stad, maar haar hart bleef in Sodom. Zij zag om, en werd een zoutpilaar (Gen. 19:26). In het Nieuwe Testament waarschuwt de Heer Jezus Zelf: 'Denk aan de vrouw van Lot' (Luk. 17:32).

Het falen van Lot, dat begon met het maken van een verkeerde keus, had vreselijke gevolgen voor hemzelf, zijn gezin en uiteindelijk voor heel Israël (Gen. 19:30-38). De beide dochters van Lot bedreven incest met hun dronken vader. Zij waren gered uit Sodom, maar Sodom leefde voort in hun hart! Zij werden de stammoeders van Moab en Ammon, twee volken die het volk van God eeuwenlang zouden bedreigen. De geschiedenis van Lot is een duidelijke waarschuwing voor iedere christen om niet die verkeerde stappen te nemen die naar de ondergang leiden.
